

Voorstel opleidingsaanbod 'Ethiek en moreel beraad'

Dag 1 : **Gemeenschappelijke openingsessie** basistraject en verdiepingstraject : vooral zeer praktisch, niet te theoretisch !!

voorstel datum : 30/04

- Wat is een ethiekondersteuner en welke competenties moet hij/zij hebben (bron hfst. 6 Handboek ethiekondersteuning)
- Algemene kennis :
  - Onderscheid kunnen maken tussen morele en niet-morele vragen
  - Bekend zijn met de basisbeginselen van ethische theorieën, zoals deontologie, consequentialisme, deugdenethiek, zorgethiek. Herkennen van de argumenten in de praktijk.
  - Begrippen uit de ethiek, zoals waarden, normen, deugden, principes, dilemma's hanteren en herkennen in de praktijk
- Zelf 'zorgethisch kunnen redeneren en handelen' en dit model kunnen doorgeven op de werkvloer.
(niet als methodiek voor moreel beraad, maar als 'innerlijk moreel kompas')
De vier zorgethische kwaliteiten van zorgverleners :
  - Zich zorgen maken – behoeften zien
  - Zorg opnemen – verantwoordelijkheid
  - Zorg verlenen – deskundigheid
  - Zorg ontvangen – wat is de reactie van de zorgontvanger op de zorg ? – ontvankelijkheid

Basistraject

Dag 2 : Utrechts stappenplan

27/05

Dag 3 : verdieping op Utrechts stappenplan : dilemma methode + Reliëf

13/06

Dag 4 : oefensessie met Hans

24/06

Verdiepingstraject

Dag 2 : verdieping op Utrechts stappenplan : dilemma methode + Reliëf

28/05

Dag 3 : inhoud afstemmen met deelnemers :

- minivormen van moreel beraad ?
- andere werkvormen van reflectie (Hermeneutiek, socratische methode)?
- vormgeven aan meer algemene reflectiebijeenkomsten over morele thema's ?

21/06

Organiseren van gemeenschappelijke 'moddersessies'
(oefenen zonder Hans, met zelf ingebrachte casussen)
(1x juli, 1x augustus, 1x september)

Dag 5 : oefensessie met Hans
30/09

Dag 4 : oefensessie met Hans
3/10

Gemeenschappelijk eindsessie :

- Met directies van de deelnemende organisaties om het draagvlak te vergroten ?
- Of terug met jurist ?
- Of met Veronique Hoste (raakvlakken moreel beraad - morele stress) ?

November, december 2019 te bespreken ....